

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm, In Tertiam Partem
Divi Thomae. Tomi Qvinque**

Mysteria Vitæ Christi, Et Utrivsqve Adventvs Eivs Accurata Disputatione Ita
complectens, vt & Scholasticæ doctrinæ studiosis, & Diuini verbi
Concionatoribus vsui esse poßit

Suárez, Francisco

Moguntiaë, M.DC.XVI.

1 V. in B. Virgine sit relatio realis matris ad filium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94022](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94022)

vt disputatione difungi non poterint. Solum igitur superest, & ordo etiam doctrinæ postulat, vt de relationibus hanc natiuitatem consequentibus differamus. Cum enim hæc natiuitas (vt diximus) sit ipsa generatio substantialis viuientis ex viuente, si quæ sunt inter ipsa relationes, hanc natiuitatem consequi necesse est. Nec verò nunc est vniuersaliter disputandum de his relationibus, quales sint & quæ habeant fundamenta, sed his suppositis, quæ cæteris hominibus communia sunt, dicendum est, quid Christo, & eius matri sit tribuendum.

S E C T I O I.

Verum in B. Virgine sit relatio realis matris ad filium.

Ratio dubitandi esse potest, quia non existente termino, non existit relatio, sed in Christo non est proprius terminus ad relationem matris necessarius: quia relatio matris respicit personam ab ipsa pro creatam, vnde talis relatio necessario requirere videtur in termino personam creatam, persona autem Christi est increata.

Dicendum verò est primò in Beata Virgine esse relationem realem maternitatis. Hanc conclusionem supponit D. Th. hic & à nemine Theologorum (quem ego viderim) in dubium reuocatur. Vnde non posset sine temeritate negari, supponendo hanc relationem in alijs matribus esse realem. Non assero esse de fide, quia licet fides doceat Beatam Virginem verè, ac realiter genuisse, & hoc sensu de fide sit verè ac realiter esse matrem, si quis tamen negaret inde esse consecutam relationem realem, sed appellari realiter matrem tantum à munere generandi, nihil diceret contra dogmata fidei: illis tamen suppositis non consentaneè philosopharetur, quia in Beata Virgine sunt omnia, ex quibus hæc relatio resultare solet. Habuit enim (vt supra ostendimus) in Christi conceptione, & natiuitate eundem concursum, quem aliæ matres in interna, ac substantiali filiorum conceptione, ac generatione habere solent: relatio autem matris ex hoc concursu, seu generatione resultat. Nec potest esse sufficiens terminus ad talem relationem, vbi non deest talis generatio, quia necesse est ipsam generationem ad aliquem terminum per eam productum terminari, idem autem, qui est terminus per generationem productus, est etiam terminus, quem respicit relatio matris: hæc enim est relatio causæ: relatio autem causæ terminatur ad effectum: effectus autem est terminus per actionem productus, ergo de primo ad vltimum, idem est terminus generationis, & relationis maternæ, ergo sicut Christus est sufficiens terminus realis generationis ex matre, ita etiam est sufficiens terminus realis relationis maternitatis, nihil ergo hic deest, vt hæc relatio realis sit.

Dico secundo. Hæc relatio matris in Beata Virgine est eiusdem speciei cum relationibus aliarum matrum. Hæc assertio, licet distinctè etiam non asseratur à Theologis: supponitur tamè, & ex eorum principijs apertè colligitur, quia hæc relatio in Virgine habet fundamentum, & terminum eiusdem rationis. Primum patet, quia Deipara verè genuit Christum Deum hominè, & natiuitas temporalis Christi, est vera natiuitas humana eiusdem rationis cum natiuitate aliorum hominum, vt certa fide constat ex omnibus supra adductis: hæc autem natiuitas, & generatio est proximum fundamentum, seu ratio fundandi hanc relationem. Secundum probatur, scilicet habere terminum eiusdem rationis, quia hic terminus est idem, qui est terminus natiuitatis, sed illa natiuitas habet terminum eiusdem rationis cum nostra, ergo. Et confirmatur, quia Christus, vt ho-

Fr. Suarez, Tom. 2.

Amo, est eiusdem rationis nobiscum, licet supposito differat, relatio autem illa, sicut & natiuitas, terminatur ad Christum, vt hominem. Confirmatur secundò, quia sicut calefactio habet eundem terminum, siue recipiatur in homine, siue in ligno, & in calefaciente eadem relatio consequitur, quia forma inducta, & actio, per quam inducitur, eiusdem actionis est, quamvis subiecto differant, ita dicendum est in præsentia, seruata proportionem. Nam licet suppositum Christi, & nostrum secundum se diuersa sint: tamen quia natura humana, quæ tali supposito coniungitur, est eiusdem rationis, cum nostra, & actio, qua Beata Virgo concurrit, eiusdem etiam rationis existit, ideo etiam relatio eiusdem speciei in ea confurget. Tandem confirmatur, quoniam alias Deipara non esset vniuersè mater cum reliquis, quod est contra mentem Conciliorum, & Sanctorum de hac materia loquentium, quos supra retulimus.

B Obijcies etiam, B. Virgo miraculosè Christum concepit, miraculosè etiam ad humanam eius generationem operata est, ergo est mater miraculosà, ergo relatio matris est supernaturalis proportionata fundamento, quod proximè consequitur. Respondetur cum D. Tho. hic art. 3. Beatam Virginem simpliciter dicendam esse veram, & naturalem matrem Christi, sicut cū eodem D. Th. supra q. 33. ar. 4. explicuimus Christum esse naturalem filium hominis hæc enim duo correlatiua sunt, relatio ergo matris, vera, ac naturalis relatio est, atq; adeo eiusdem speciei cum reliquis. Ad obiectionem autem responderetur ex eodem D. Th. quamvis conceptio Christi fuerit miraculosà: tum propter vnionem hypostaticam: tum ratione causæ efficientis humanam generationem, præterea ex parte modi, tamen ex parte matris quoad substantiam, & essentiam fuisse conceptionem naturalem (vt rectè dixit Ambr. libr. de Incarn. domin. sacram. c. 5. & 6. & in superioribus satis declaratum est) relatio autem consequitur eam conceptionem, vt est à matre secundum substantiam, & essentiam illius: Vnde fit, licet propriè possit dici, Beatam Virginem miraculosè concepisse (vt D. Th. supra docet) quia conceptio includit modum, & habitudinem ad causam efficientem: non tamen tam propriè dici matrem miraculosam, & supernaturalem, quia mater vocatur à relatione, in qua propriè nihil est supernaturale, quamvis aliqui interdum pie hoc modo loquantur ad explicandam dignitatem, & excellentiam conceptionis, & personæ in illa conceptæ. Bonau. in 3. dist. 4. art. 3. vlt. q. 2. & Rich. art. 2. q. 3. Gab. q. 1. art. 2. Marfil. q. 5. art. dub. 2.

D Ad rationem dubitandi in principio positam responsio facilis est ex dictis. Nam terminus huius relationis est persona Christi non secundum se; sed vt cum humanitate componit hunc hominem: hoc autem modo nihil obstat, quod sicut persona æterna temporaliter genita est, ita etiam sit terminus relationis realis. Dices, Ergo non poterit B. Virgo dici mater Dei, aut Verbi, sed solum Christi, aut huius hominis, quia relatio solum respicit suum terminum, quatenus talis est. Sed neganda est consequentia: quia relatio quæ per se primo, & formaliter respicit aliquem terminum, consequenter & quasi materialiter respicit subiectum remotum, seu suppositum illius termini. Vt licet homo albus sit similis rei albæ, vt sic; tamen etiam dicitur similis Petro, qui est suppositum illius albedinis, quod ferè in omnibus formis, quæ habitudinem dicunt ad aliud, videre licet.

Obiectio.

Responsio.

D. Thom.

Conceptio

Christi in

utero Vir-

ginis, quo-

modo mi-

raculosà,

et quomodo

natura-

ralis.

Ambr.

Bonauent.

Richar.

Gabr.

Marfil.

Obiectio.

Responsio.

In Virgine relatio realis matris ad filium. D. Thom.

Relatio materna terminaria in Virgine non demonstratur cum relationibus aliarum matrum.